

Kunstwerkattest voor fiscale doeleinden: vereenvoudigde aanvraagprocedure

Wie als kunstenaar inkomsten ontvangt uit auteursrechten, heeft in bepaalde gevallen een fiscale aftrekking kunnen maken. Voor kunstenaars die het attest uitsluitend voor deze fiscale toepassing aanvragen, is er nu een vereenvoudigde aanvraagprocedure. Dat is relevant voor heel wat beeldend kunstenaars die professioneel actief zijn als zelfstandige of hun artistieke praktijk combineren met andere statuten, maar geen beroep doen op de kunstwerkuitkering.

Waarom een vereenvoudigde procedure?

Sinds de hervorming van het fiscale regime voor auteursrechten is het kunstwerkattest voor kunstenaars een van de manieren om toegang te behouden tot de forfaitaire kostenafrek voor inkomsten uit auteursrechten en naburige rechten.

Tot voor kort moesten kunstenaars die het attest alleen daarvoor nodig hadden in grote mate dezelfde aanvraag doorlopen als kunstenaars die via het attest toegang willen krijgen tot de kunstwerkuitkering. Dat zorgde voor een onnodig zware procedure: heel wat informatie die relevant is voor een kunstwerkattest “plus” of “starter” heeft weinig betekenis wanneer het attest uitsluitend voor fiscale doeleinden wordt aangevraagd.

Met de vereenvoudigde aanvraagprocedure wordt daar nu een onderscheid in gemaakt. Deze aanvragen kunnen afzonderlijk door de Kunstwerkcommissie worden behandeld en een aantal onderdelen van de gewone aanvraag hoeft niet langer te worden ingevuld.

Hoe verloopt een aanvraag in 2026?

Vraag je het attest uitsluitend aan voor de fiscale maatregel, dan hoef je de rubriek over het zogenaamde “onzichtbaar werk” niet in te vullen. Ook de vier bijkomende vragen in verband met het starterattest zijn voor deze aanvraag niet relevant en kunnen telkens met “nee” worden beantwoord.

Om aan te tonen dat je artistieke praktijk professioneel is, kan je onder meer verwijzen naar je inkomsten uit auteursrechten of naburige rechten. Voor een aanvraag in 2026 gaat het om minstens €1.000 aan dergelijke inkomsten in 2024 en/of 2025.

Voor beeldend kunstenaars kunnen bijvoorbeeld afrekeningen van SABAM of SOFAM hierbij belangrijke bewijsstukken zijn. Ook een fiscale fiche 281.45 kan worden toegevoegd.

Let er wel op dat uit je dossier voldoende duidelijk moet blijken waaruit die auteursrechtelijke inkomsten voortkomen. Een fiscale fiche vermeldt inkomsten, maar maakt niet noodzakelijk duidelijk met welk artistiek werk, welke artistieke prestatie of welke exploitatie van een werk ze verband houden. Voeg daarom waar nodig afrekeningen, detailfiches of andere stukken toe die dat verband wel aantonen.

Het is overigens niet noodzakelijk om de drempel van €1.000 via auteursrechten te bereiken. Ook minstens €1.000 aan andere professionele inkomsten uit artistieke kernactiviteiten kan worden gebruikt om het professionele karakter van je praktijk aan te tonen.

Je artistieke praktijk blijft onderdeel van de aanvraag

“Vereenvoudigd” betekent niet dat alleen het bewijs van inkomsten volstaat. De Kunstwerkcommissie moet nog steeds kunnen vaststellen dat er sprake is van een professionele artistieke praktijk. Voor beeldend kunstenaars kan het dus gaan om de gebruikelijke documentatie waarmee je ook elders je professionele praktijk onderbouwt.

Je dossier begint met de aanmaak en omschrijving van je artistieke profiel. Daarbij geef je een beknopte voorstelling van je artistieke praktijk en voeg je documentatie toe die je artistieke parcours onderbouwt, bijvoorbeeld een cv, portfolio of overzicht van gerealiseerd werk. Je moet daarnaast artistieke creatie of uitvoering kunnen aantonen, minstens één artistieke kernactiviteit vermelden en aangeven hoeveel tijd je daaraan besteedt.

Let op: fiscale regeling en kunstwerkuitkering vereisen niet hetzelfde attest

Het is belangrijk om bij de aanvraag een onderscheid te maken tussen het gebruik van het kunstwerkattest voor fiscale doeleinden en het gebruik ervan voor de kunstwerkuitkering en andere regelingen.

Wie het kunstwerkattest uitsluitend nodig heeft om in aanmerking te komen voor het fiscale regime voor auteursrechten en naburige rechten, kan gebruikmaken van de vereenvoudigde aanvraagprocedure. Daarbij is het wel belangrijk om te weten dat niet elk type kunstwerkattest toegang geeft tot deze fiscale regeling. Alleen het kunstwerkattest “gewoon” en het kunstwerkattest “plus” komen hiervoor in aanmerking. Het kunstwerkattest “starter” komt niet in aanmerking voor de fiscale regeling voor auteursrechten en naburige rechten.

Wie het attest daarnaast ook wil gebruiken om toegang te krijgen tot de kunstwerkuitkering, mag niet voor de vereenvoudigde aanvraagprocedure kiezen. In dat geval moet de gewone aanvraagprocedure worden gevolgd, waarbij de Kunstwerkcommissie kan beoordelen of aan de voorwaarden voor een kunstwerkattest “plus” of “starter” is voldaan.

De keuze voor de juiste aanvraagprocedure verdient dus enige aandacht. Heb je het attest uitsluitend nodig voor fiscale doeleinden, dan kan de vereenvoudigde procedure worden gevolgd en moet het uiteindelijk gaan om een attest “gewoon”. Wil je het attest ook gebruiken voor de kunstwerkuitkering en 1bis regeling, of wil je die mogelijkheden behouden, dan is de gewone aanvraagprocedure aangewezen.

Natuurlijke personen

Tot slot is er nog een belangrijke beperking: deze vereenvoudigde aanvraagprocedure is bedoeld voor natuurlijke personen. Ze kan niet worden gebruikt door een rechtspersoon, zoals een BV of CV.

Voor zelfstandige beeldend kunstenaars die hun auteursrechten persoonlijk ontvangen, bvb rechtstreeks of via een beheersvennootschap zoals SABAM of SOFAM, kan de nieuwe werkwijze de aanvraag van het kunstwerkattest wel aanzienlijk eenvoudiger maken.

Meer informatie over de procedure en de vereiste bewijsstukken is te vinden bij [Working in the Arts, onder Aanvraag voor een kunstwerkattest \(fiscale maatregel\)](#).